



Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Peregrinus terræ. Fascicvlvs Myrrhæ Siue Considerationes Variæ Super
Plagas Et Vulnera Christi D.N. Itinerarium. Seraphinus. Civis coeli

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

Disponit ad mortale

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49469](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49469)

ea offendere Deum: nisi obediisset ficto illi Propheta
quem verum & sanctum Prophetam existimabat.

*Peccatum veniale disponit ad
mortale.*

Praecipuum damnus, quod peccatum veniale est
fert animam, est, quod disponat animam ad peccatum
mortale. Dispositio desumit naturam suam a forma
quam disponit: quantum igitur malum erit peccatum
veniale, dum forma, ad quam disponit, est peccatum
mortale, quod est summum malum. Huius effectus
tres assignantur rationes: quia in poenam peccatorum
venialium diminuuntur Diuina auxilia supernaturalia
accrebunt tentationes carnis & Daemonis: habitum
in paruum, disponitur ad magna: quemadmodum qui
fuescit furari res paruas & minutas, paulatim occasio
datur furabitur res maioris ponderis & pretii. Erat
de effectu & damno peccati venialis. Ad remedia pro
cedamus.

Ac primò apprehendendum est peccatum veniale
tanquam magnum malum; & plus timendum, quam
omnia temporalia praesentis vitae damna, & plus etiam
quam ipsa aeterna Inferni poena, seclusa culpa, veluti
Iud timuere omnes Sancti.

Primò, quia non solum disponit ad peccatum mor-
tale, vti dictum est, sed nonnunquam etiam transit
mortale, idque in pluribus casibus: primò, ratione viti-
mi finis: Nullum peccatum adeò veniale, quod non vit-
eriminale, dum placet, & amatur vt vltimus finis. Se-
cundò, ratione malae intentionis: veluti qui dicit
mendacium, vt furaretur. Tertio ratione scandali.
Quartò ratione periculi prolabendi in peccatum mor-
tale. Quintò & vltimò, ratione contemptus: sicut qui
committeret aliquod peccatum veniale, nè obediret
Deo, & hoc contemneret & parui aestimaret.

Secundò, timeadum ac fugiendum est peccatum
veniale propter poenam spiritualem, quã puniunt à Deo
in hac vita: & est attenuatio seu diminutio Diuinae
auxilii.

auxiliorum, quæ in tribus Dei beneficiis consistunt: in
protectione, excitatione & directione. Quia Deus in pœ-
 nam peccatorum venialium primò nos non protegit ac
 defendit à tentationibus Dæmonum, ut prius faciebat;
 sed maiorem eis concedit & permittit tentandi potesta-
 tem. Secundò, Diuinæ excitationes & inspirationes,
 quibus Deus affectum hominis à creaturis auocat & re-
 trahit, & in cœlum subleuat, sunt rariore. Tertio,
 patiora sunt auxilia directionis & executionis operum.

Neque Deus punit duntaxat hac pœnâ spiritali de-
 fectus, in quibus est culpa; verùm etiam eos, qui abs-
 que culpâ existunt, & solum dicunt defectum perfectio-
 nis: ut quod non correspondemus Diuinis inspiratio-
 nibus, ad quas non obligamur. Hos defectus non ca-
 stigat Dominus Deus noster pœnâ positivâ (quia ubi
 non est culpa, ibi nec datur pœna) sed pœnâ priuatiuâ,
 attenuando & diminuendo Diuinæ gratiæ auxilia: ete-
 nim Deus ita nobiscum agit, sicuti nos agimus cum Deo
 (Cum iusto iustus eris, & cum peruerso peruertèris) Ergò
 si nos simus parci & avari in Deum, & non nisi id, ad quod
 sub peccato obligamur, facere volumus; Deus quoq; par-
 cus erit nobiscum, ac manum liberalem in Diuinis suis
 distribuendis donis & beneficiis contrahet. Advertendū
 insuper, eum, qui non correspondet Diuinæ, vocatio-
 ni, frequenter à culpa haud esse liberum; quia eandem
 executioni mundare omittit, non propter aliquod mo-
 tiuum rationabilis; sed propter aliquam passionem fa-
 stidii, pigritiæ, & superflui affectus ad rem terrenam: *Less. ubi*
 & operari ex passione est malum & peccatum: quia *sup.*
 cum homo sit rationalis, eius motiuum ope-
 randi non passio, sed ratio sit,
 oportet.



Expq.

*Exponitur alio modo, quomodo peccatum
veniale disponat ad mor-
tale.*

Punitur insuper hęc pœnã spirituali & privatione
peditas & negligentia in via Dei: quando Christo
nus est frigidus tepidus & negligens in domandis
passionibus, in crescendo & perficiendo se in virtutibus
quia signum est, parum ab eo Gratiam Dei æstimare
cum eam amissionis exponit periculo; & quia compen-
di pendit, attenuatis paulatim Diuinis auxiliis & de-
nutis, permittit Deus, vt perdat & amittat Gratiam
& corruat in peccata graua. Ut igitur tantum eorum
periculum, magni æstimandum est salutis nostri
negotium. A sacris Doctoribus tres curę & diligenter
distinguantur species: *maxima, moderata, & minima.*
prima impendenda est negotio salutis: secunda rebus
vitam humanam necessariis: tertia rebus superfluis
iuxta Diuinum oraculum: *Primum quartum regnum
Dei, quod est negotium salutis, & hæc omnia adiunguntur
vobis, quę, nimirum necessaria sunt ad corporalem
sustentationem.*

Cuncta peccata venialia timenda & fugienda sunt:
in particulari ea, quę sunt magis voluntaria. Tres
eorum inordinatorum distinguuntur species: *primi, secundi,
terti.* Primis nulla inest culpa, quia nihil voluntarii adest & inest eis: in secundis
aliqualis culpa, quia aliquid voluntarii, licet imperfecti
eis inest: in tertiis est plena culpa, quia plenum & delibe-
randum eis inest voluntarium; siquidem plena fuerit
scientiã, & plenã deliberatione. Hi vltimi debent
possunt euitari omnes: quia eos committimus scilicet
& volentes: non ita secundi, qui committuntur ex
reptione naturę, & de quibus intelligitur, quod *super
proverb 34 in die cadit iustus.* Inter hæc peccata venialia
taria & deliberata, vt dictum est, maiori diligentia
euitanda sunt, quę sunt periculosiora. Hęc particulari
diligentiã fugienda sunt peccata venialia, & ampe-

quæ sunt proximiora peccato mortali.

Præterea distinguunt Theologi tres species peccatorum venialium *ex genere, ex parvitate materia, & ex defectu voluntatis*: primæ speciei sunt illa, quæ crescendo intra proprium obiectum & materiam nunquam attingunt peccatum mortale: sicut est verbum otiosum, & dicere mendacium: secundæ speciei peccata venialia, intra proprium obiectum & materiam, absque eo quod transcant ad aliam speciem, sunt mortalia: veluti furari. Enimvero, si res ablata est levis momenti, & exigui valoris, est peccatum veniale; ac crescente materiâ & valore, accrescet quoque peccatum, & erit mortale: vicinæ quoque speciei peccata venialia transire possunt in mortalia. Insurgit v. g. affectus quidam odii, aut amoris sensualis: si aut nihil, aut valde parum aduertatur, non est peccatum mortale, sed veniale: si crescat aduertentia, & plenè cognoscatur, & desideretur, aut in eo anima sibi complaceat, est peccatum mortale. Præterea inter hæc peccata venialia, possunt esse mortalia, nonnulla minus vicina, aliqua verò proxima sunt peccato mortali, & hæc maiori cautela & vigilantia evitari debent: exempli causâ, intueri obiectum aliquod scandalosum est peccatum veniale, ac facillè transire potest in mortale, quia ex cognitione facilis datur transitus ad affectum: legere librum minus honestum peccatum veniale est, si solum legatur ex curiositate aut vanitate: at per hoc medium facillè pervenire potest ad mortale: quia ex vanitate fieri solet transitus ad sensualitatem: & quod primò legebatur ex curiositate, postea legitur cum sensualitate & maligno affectu. Tale fuit peccatum nostrorum Protoparentum: Eva namque vidit pomum curiositate aliqua ducta: ex visu transiit ad tactum, de tacto ad esum: *Vidit, tulit & comedit*. Idem dicendum est aspectu alicuius picturæ non ad eò honestæ, de spectandis comædiis haud obscenitis: quando enim sunt huiusmodi; quod *contineant suspicia dicta vel facta* est peccatum mortale. Hæc igitur & similia peccata v. *S. Thom.* venialia præ cæteris fugienda sunt, quia facilius perpetranda ad peccatum mortale.

QUA